

ZAKŁAD SZKOLEŃ SPECJALNYCH

165

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Waldemar Weremko

DOWÓD OSOBISTY „WZÓR 2015”
– ZABEZPIECZENIA

CENTRUM SZKOLENIA POLICJI

Legionowo 2017

Korekta, skład i druk:
Wydział Wydawnictw i Poligrafii
Centrum Szkolenia Policji w Legionowie

Policja wykonuje czynności operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze i administracyjno-porządkowe m.in. w celu:

- rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń,
- poszukiwania osób ukrywających się przed organami ścigania lub wymiaru sprawiedliwości (osób poszukiwanych),
- poszukiwania osób, które na skutek wystąpienia zdarzenia uniemożliwiającego ustalenie miejsca ich pobytu należy odnaleźć w celu zapewnienia ochrony ich życia, zdrowia lub wolności (osób zaginionych).

Realizując powyższe czynności, policjanci mają prawo do legitymowania osób, aby ustalić ich tożsamość¹.

Jednym z dokumentów, na podstawie których policjant może ustalić tożsamość osoby, jest dowód osobisty². Jest to dokument stwierdzający tożsamość i obywatelstwo polskie osoby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej, państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej oraz państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, których obywatele mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi oraz na podstawie jednostronnych decyzji innych państw, uznających ten dokument za wystarczający do przekraczania ich granic.

Prawo do posiadania dowodu osobistego przysługuje każdemu obywatelowi Rzeczypospolitej Polskiej. Pełnoletni obywatel Rzeczypospolitej Polskiej zamieszkujący na jej terytorium jest obowiązany posiadać dowód osobisty.

Dowód osobisty wydany osobie, która nie ukończyła 5. roku życia, jest ważny przez 5 lat od daty jego wydania, natomiast dowód osobisty wydany osobie, która ukończyła 5. rok życia, jest ważny przez okres 10 lat od daty wydania dowodu osobistego³.

Zasady wydawania, wymiany i unieważniania dowodu osobistego, określenie uprawnień i obowiązanych do jego posiadania oraz zakres danych zawartych w dowodzie osobistym reguluje ustawa o dowodach osobistych z dnia 6 sierpnia 2010 r.

Wzór obecnie obowiązującego dowodu osobistego określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r.⁴ Zastąpił on dowód osobisty wprowadzony do użytku w 2001 r. Dowód osobisty jest produkowany w Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych, natomiast jego personalizacją zajmuje się Centrum Personalizacji Dokumentów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Niniejsze opracowanie ma na celu zaznajomienie słuchaczy z zabezpieczeniami stosowanymi w dowodzie osobistym „wzór 2015” w celu weryfikacji jego autentyczności podczas wykonywania czynności służbowych.

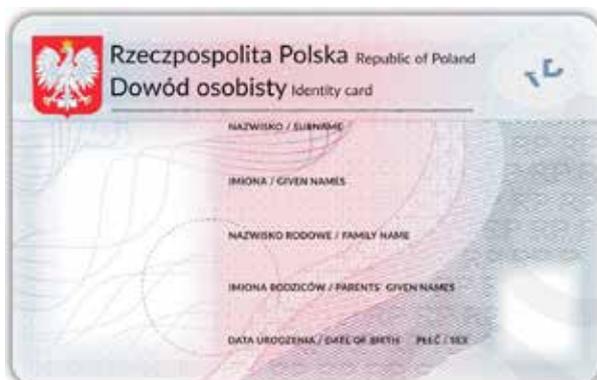
¹ Art. 14 i 15 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, z późn. zm.).

² § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów (Dz. U. poz. 1565).

³ Art. 4–7 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2016 r. poz. 391, z późn. zm.).

⁴ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. poz. 212), załącznik nr 1.

Dowód osobisty „wzór 2015” ma postać karty identyfikacyjnej wykonanej w formacie ID1 (85,6 mm x 53,98 mm), zgodnym z normą ISO/IEC 7810, z poliwęglanu cechującego się dużą trwałością i odpornością na czynniki zewnętrzne.

Fot. 1. Awers

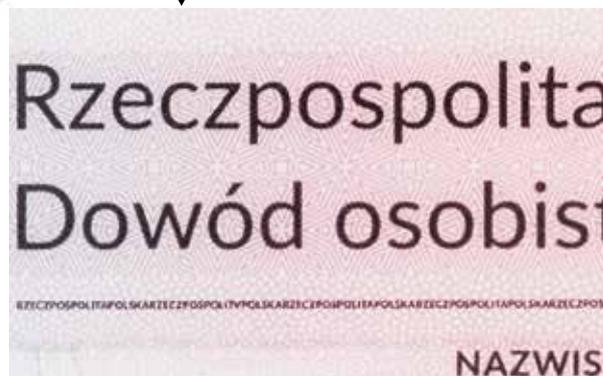
Źródło: <http://www.szczecin.uw.gov.pl/systemfiles/articleimages/5118/20150218101002.jpg> [dostęp: 8.03.2017 r.].

Fot. 2. Rewers

Źródło: <http://www.szczecin.uw.gov.pl/systemfiles/articleimages/5118/20150218101123.jpg> [dostęp: 8.03.2017 r.].

Tło irysowe – tło dokumentu stanowi siatka cienkich, ciągłych linii, których barwa zmienia się płynnie od jednej do drugiej krawędzi⁵.

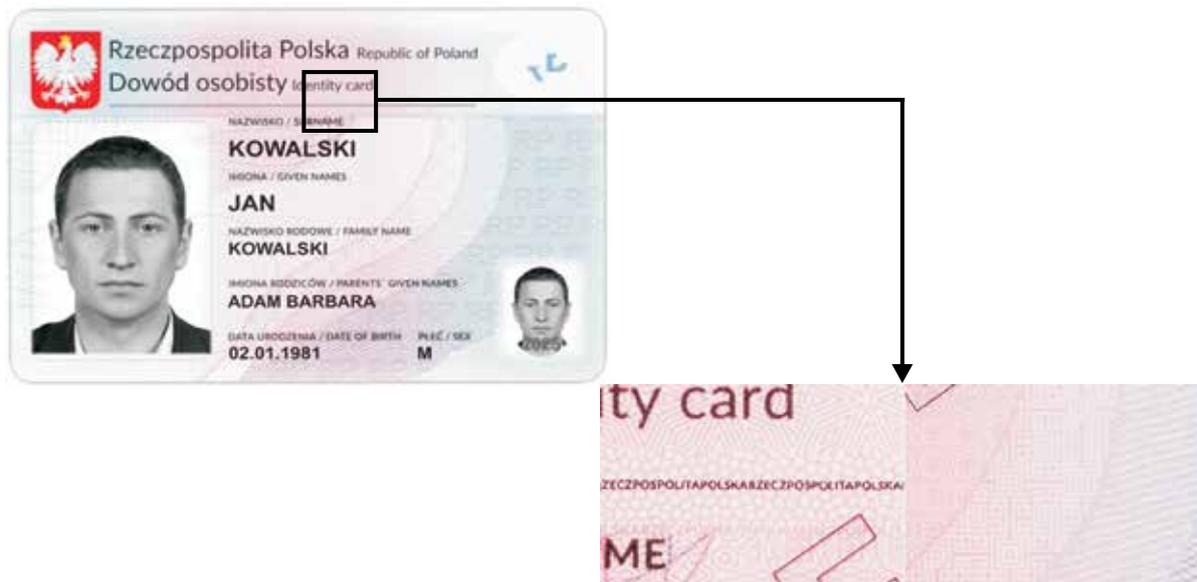

Fot. 3. Tło irysowe

Źródło: http://www.pwpw.pl/Strefa_wiedzy/Zabezpieczenia_dokumentow.html [dostęp: 7.03.2017 r.].

⁵ http://www.pwpw.pl/Strefa_wiedzy/Zabezpieczenia_dokumentow.html [dostęp: 7.03.2017 r.].

Mikrodruki – wkomponowane w tło dokumentu napisy o treści RZECZPOSPOLITA-POLSKA i DOWÓDOSOBISTY, widoczne przez szkło powiększające⁶.

Fot. 4. Mikrodruki

Źródło: http://www.pwpw.pl/Strefa_wiedzy/Zabezpieczenia_dokumentow.html [dostęp: 7.03.2017 r.].

Zapis liter „DO” wykonany znakami w systemie Braille’a – transparentny i wypukły element ułatwiający identyfikację dokumentu przez osoby niewidome i niedowidzące⁷.

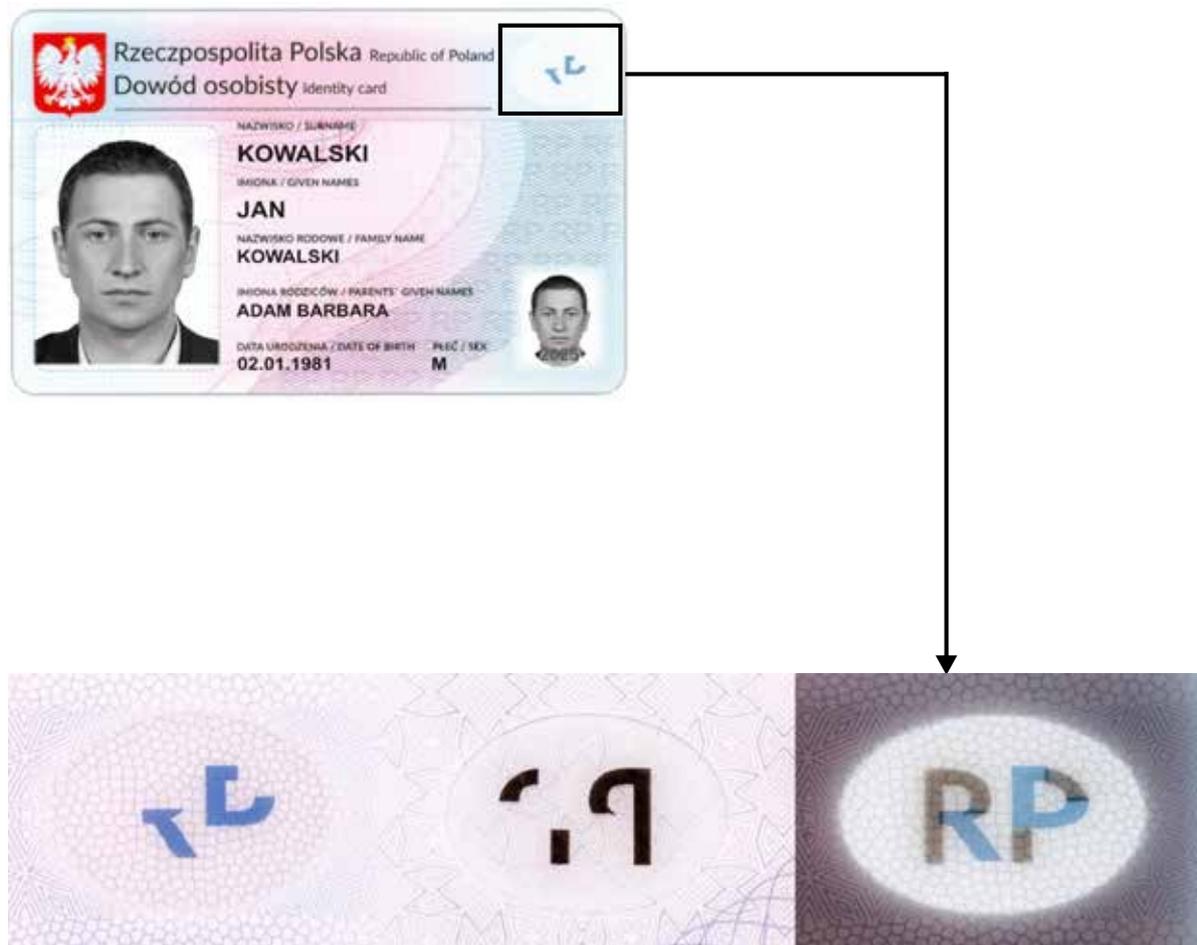
Fot. 5. Znaki alfabetu Braille’a

Źródło: http://www.pwpw.pl/Strefa_wiedzy/Zabezpieczenia_dokumentow.html [dostęp: 7.03.2017 r.].

⁶ Tamże.

⁷ Tamże.

Recto-verso – obraz graficzny podzielony pomiędzy dwie strony dokumentu. Część obrazu widoczna od strony awersu jest w kolorze niebieskim, natomiast pasująca do niej część rysunku widoczna od strony rewersu jest w kolorze czarnym. Fragmenty rysunków od strony awersu, oglądane pod światło, dopełniają się, tworzą litery „RP”⁸.

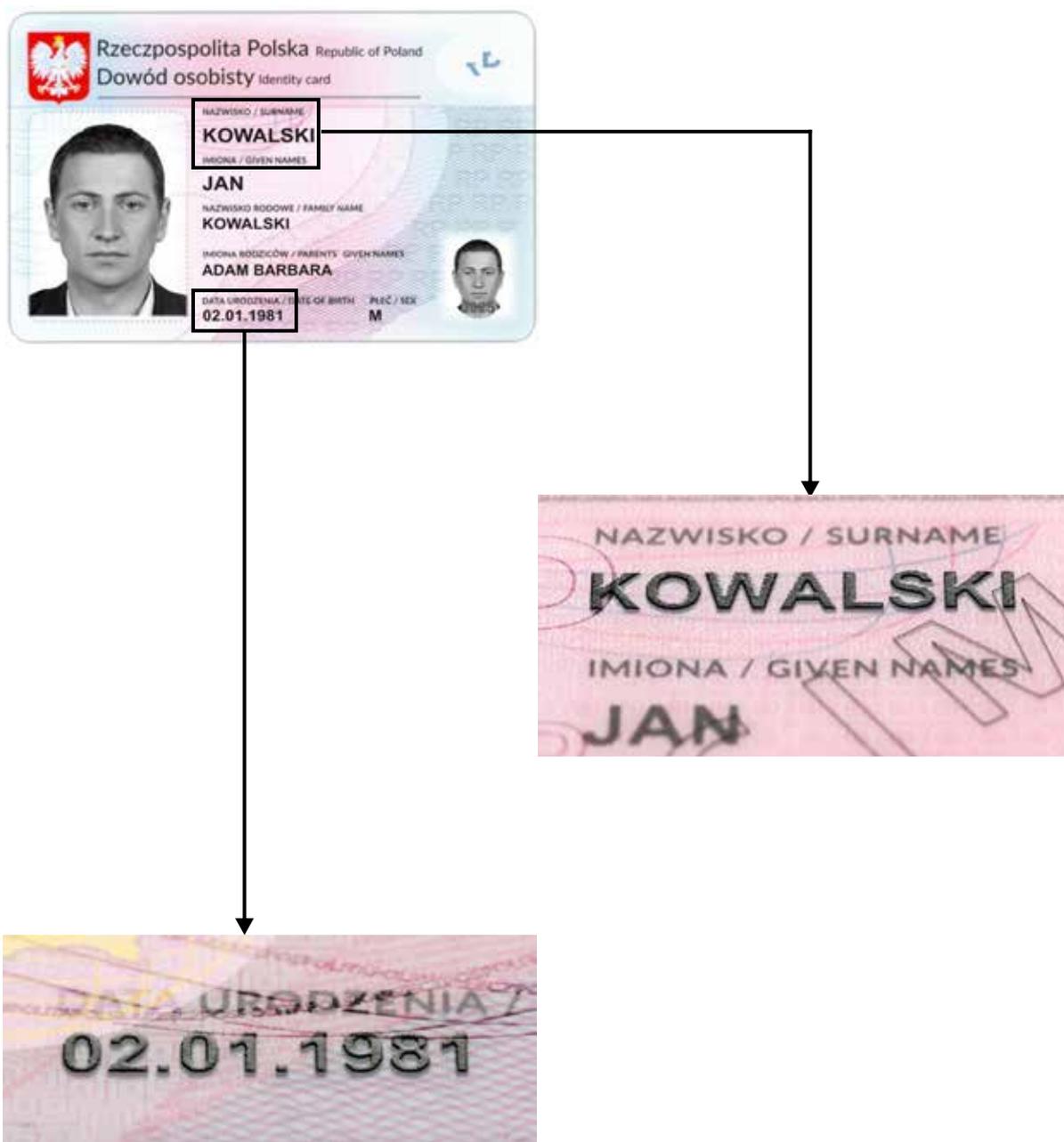

Fot. 6. Recto-verso

Źródło: http://www.pwppw.pl/Strefa_wiedzy/Zabezpieczenia_dokumentow.html [dostęp: 7.03.2017 r.].

⁸ Tamże.

Grawerowanie wypukłe – dane w postaci nazwiska i daty urodzenia wyczuwalne dotykiem⁹.

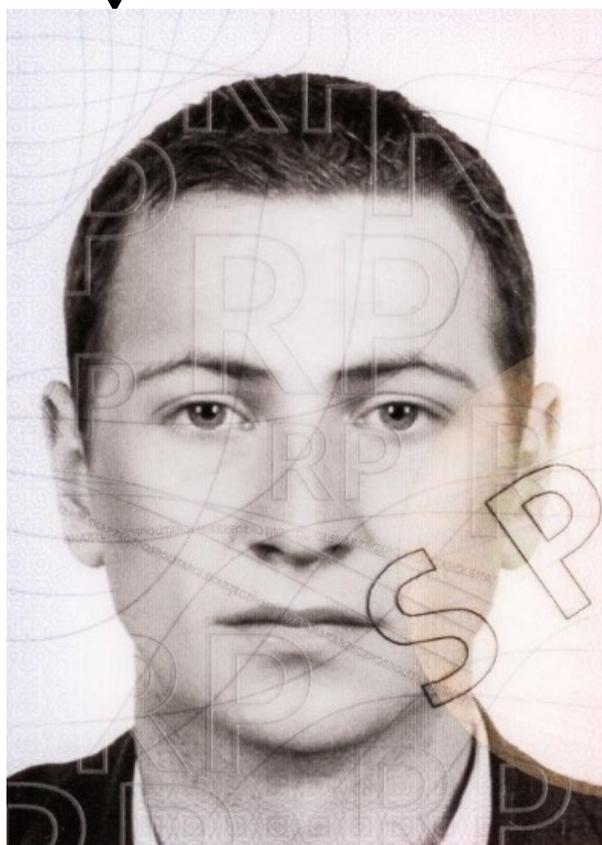

Fot. 7. Recto-verso

Źródło: http://www.pwpw.pl/Strefa_wiedzy/Zabezpieczenia_dokumentow.html [dostęp: 7.03.2017 r.].

⁹ Tamże.

Tłoczenie na powierzchni karty – wyczuwalne dotykiem, przezroczyste, wypukłe znaki (widoczne przy obserwacji dokumentu pod ostrym kątem) przedstawiające litery „RP” oraz miniaturowe napisy „RZECZPOSPOLITAPOLSKA”¹⁰.

Fot. 8. Tłoczenie na powierzchni karty

Źródło: http://www.pwpw.pl/Strefa_wiedzy/Zabezpieczenia_dokumentow.html [dostęp: 7.03.2017 r.].

¹⁰ Tamże.

Hologram – transparentny element wskazujący zmienne właściwości optyczne, umiejscowiony w prawym dolnym rogu zdjęcia. Główne motywy graficzne – mapa Polski i wpisane w nią litery „RP” – zmieniają barwę po obróceniu dokumentu o 90°¹¹.

Fot. 9. Hologram

Źródło: http://www.pwpw.pl/Strefa_wiedzy/Zabezpieczenia_dokumentow.html [dostęp: 7.03.2017 r.].

¹¹ Tamże.

MLI – element w kształcie prostokąta, zawierający powtórzone zdjęcie posiadacza dokumentu oraz rok, do którego ważny jest dokument. Wyrazistość poszczególnych obrazów zmienia się w zależności od kąta obserwacji¹².

Fot. 10. MLI

Źródło: http://www.pwpw.pl/Strefa_wiedzy/Zabezpieczenia_dokumentow.html [dostęp: 7.03.2017 r.].

¹² Tamże.

Zabezpieczenia widoczne w świetle UV¹⁸.

Fot. 16. Zabezpieczenia widoczne w świetle UV

Źródło: http://www.pwpw.pl/Strefa_wiedzy/Zabezpieczenia_dokumentow.html [dostęp: 7.03.2017 r.].

¹⁸ Tamże.

Akty prawne

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, z późn. zm.).

Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2016 r. poz. 391, z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. poz. 212).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów.

Netografia

<http://www.pwpw.pl/>

<http://www.cpd.mswia.gov.pl/>